

Rapport: Bästa parti i de viktigaste frågorna

Novus undersöker återkommande vilket politiskt parti som anses vara bäst i olika sakfrågor. Undersökningen visar bästa parti i de tio frågor som väljarna anser vara mest viktiga.

Undersökningen är genomförd 12 – 18 augusti 2021 i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel där de undersökta är i åldersgruppen 18–79 år. 1030 personer har svarat på undersökningen av 1746 tillfrågade. Deltagarfrekvensen var alltså 59 procent.

Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Kommentar

Efter sommaren har vi sett tre signifikanta förändringar i svenskarnas prioritering av politiska sakfrågor: lag och ordning, miljö och klimat och energipolitiken har blivit allt viktigare för väljarna. Nu ser vi även att sakfrågeägarskapet dvs. vilket parti som svenskarna tycker har bäst politik i olika sakfrågor har ändrats. Bland de tio viktigaste frågorna äger numera Moderaterna och Socialdemokraterna fyra frågor vardera. Innan sommaren ansågs Socialdemokraterna ha bäst politik i sex frågor och Moderaterna enbart i två. Det som har ändrats sedan dess är att Socialdemokraterna tappat frågan om jobben till Moderaterna, samt att energipolitiken som Moderaterna anses bäst i knuffat ut frågan om jämställdhet från topp tio listan.

Energifrågan, som nu är en av de tio viktigaste frågorna, har blivit alltmer politiserad och belyser den underliggande splittringen kring kärnkraften och energiförsörjningen. Efter Moderaterna som har störst förtroende i frågan hamnar Miljöpartiet på en andraplats - två partier som mycket tydligt är på var sin sida i frågan.

Om vi i stället för de tio viktigaste frågorna ser på det sammanlagda sakfrågeägarskapet dvs. sammanräkningen av förtroendet för samtliga sakfrågor för ett parti ser vi även där ett mycket spännande resultat (Se tabell nederst på sidan). I den sammanställningen ser vi att Socialdemokraterna tappar stöd i många frågor samtidigt som Moderaterna saktat men säkert ökat sitt stöd. Moderaterna går i den här undersökningen om Socialdemokraterna och har dessutom det högsta sammanlagda stödet någonsin i en Novus sammanställning. Även Vänsterpartiet ökar i stöd, fler har förtroende för dem i fler frågor vilket även syns i vår väljarbarometer. Samtidigt kan vi dra slutsatsen att Sverigedemokraternas ökade väljarstöd inte i huvudsak beror på något ökat sakfrågeägarskap utan bygger mer på ett missnöje, vilket innebär att de utan missnöje snabbt kan tappa i stöd om de inte lyckas bygga ett bredare förtroende för sin politik.

Frågan framåt är om väljarna alltmer tappar tilltron till politikens förmåga att lösa samhällsproblem. Jag ser många tecken på att politiken i väljarnas ögon blir allt mindre relevant. Förtroendet för partiföreträdarna är överlag mycket lägre nu än jämfört med för ca 10 år sedan. Antalet politiska sakfrågor som väljarna säger är viktigast minskar i antalet och blir mer likriktade kring några enstaka frågor, vilket ofta blir de som prioriteras mest i media. Den mediala fixeringen vid livesändningar sker på bekostnad av medial bredd, minskad förklaring och minskad granskning av politiska påståenden. Detta slår mot tilltron till demokratin, direkt och indirekt då politiken anpassar sig efter medias prioriteringar.

Den stora frågan blir alltmer: **Varför vill politikerna att man skall rösta på dem?**

Är det för att stoppa ett annat parti för att vinna? För att man tror att partiet man röstar på skall utveckla Sverige i en viss riktning? Är det för att man vill väl? För att de andra är odugliga?

Det enkla svaret för en starkare demokrati och ökad tilltro till politiken är så klart att man bör rösta på det parti man tror bäst kan leda landet i den riktning man vill. Inte för att blockera andra. Men det blir allt svårare för väljarna att göra det valet utifrån den information som media och politiken visar av detta ansvarsfulla uppdrag. Politikens uppgift är att vinna förtroendet från väljarna, förtroende kan bara förtjänas inte påtvingas.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus

Sammanfattning

Sjukvården ligger fortfarande i topp, följt av lag och ordning samt invandring/integration. Socialdemokraterna, Moderaterna och Sverigedemokraterna äger fortsatt en fråga vardera bland dessa tre frågor. Jämfört med föregående undersökning i juni tar Moderaterna över ägandeskapet från Socialdemokraterna i frågan om jobb och sysselsättning. Det i kombination med att energifrågan som Moderaterna äger tagit sig in bland de tio viktigaste gör att Moderaterna tillsammans med Socialdemokraterna har ägandeskap i fyra frågor vardera.

L har som föregående undersökning tappat i fråga om skola och utbildning efter ha varit den som haft störst förtroende i frågan av den borgliga sidan, Moderaterna är nu det parti med 13% som anses ha näst bäst politik i skola och utbildning. Socialdemokraterna ligger fortsatt på första plats med 18%.

Centerpartiet tar tillbaka tredjeplatsen i Miljö- och klimatfrågan från Socialdemokraterna. Här ligger fortsatt Miljöpartiet i topp följt av Moderaterna. Efter valet 2018 så ansåg 17% svenskarna att Centerpartiet hade bäst politik i Miljö- och klimatfrågan – nu ligger de på endast 9% nästan en halvering sedan september 2018.

Novus sammanvägning av sakfrågeägarskap som finns på sistasidan i rapporten ger en bra bild av grunden för väljarstödet. Ju starkare man är i de olika politiska frågorna desto fler sympatisörer får man. S har uppvisat ett relativt stort försprång jämfört med Moderaterna men i augusti 2021 så ser vi att Moderaterna totalt sett har mer förtroende i de politiska sakfrågorna än vad Socialdemokraterna har. Även Vänsterpartiet ökar och ligger nu på samma nivå som Sverigedemokraterna. Vänsterpartiet ökade också i Novus senaste väljarbarometer.

Resultat

Fråga: Vilket parti tycker du har bäst politik i nedanstående politiska frågor?

Pos sak-fråga	Sakfråga	21-aug	21-jun	21-apr	21-feb	20-nov	20-jun	19-jun	18-jun	17-dec	16-jun
1	Sjukvården	S 20%	S 21%	S 22%	S 23%	S 22%	S 21%	S 16%	S 20%	S 22%	S 21%
2	Lag och ordning	M 26%	M 26%	M 25%	M 26%	M 27%	M 24%	M 22%	M 23%	M 23%	M 24%
3	Invandring/integration	SD 28%	SD 29%	SD 29%	SD 31%	SD 33%	SD 34%	SD 28%	SD 36%	SD 26%	SD 28%
4	Skola och utbildning	S 18%	S 20%	S 20%	S 20%	S 21%	S 19%	S 15%	L 22%	S 18%	S 17%
4	Miljö/klimat	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP

		22%	21%	20%	23%	23%	22%	20%	23%	22%	18%
6	Äldreomsorg	S 16%	S 18%	S 19%	S 16%	S 21%	S 15%	S 16%	S 18%	S 18%	S 17%
7	Jobb/ sysselsättning	M 22%	S 24%	S 23%	S 22%	S 22%	S 23%	S 20%	S 22%	S 22%	M 24%
8	Pensioner	S 17%	S 18%	S 19%	S 20%	S 20%	S 19%	S 16%	S 21%	S 19%	S 17%
9	Landets ekonomi	M 27%	M 28%	M 27%	M 28%	M 28%	M 26%	M 22%	M 29%	M 28%	M 34%
10	Energipolitik	M 23%	M 20%	M 23%	M 21%	M 18%	M 16%	M 14%	MP 15%	M 15%	S 14%

Av de tio viktigaste frågorna så delar Socialdemokraterna och Moderaterna på att ha bäst politik i flest frågor, båda partierna med fyra vardera. Socialdemokraterna anses ha bäst politik i väljarnas viktigaste fråga sjukvården samt skola och utbildning, äldreomsorgen och pensionerna. Medan Moderaterna anses ha bäst politik i lag och ordning, jobb/sysselsättning, landets ekonomi och energipolitik. Sverigedemokraterna behåller sin plats som bästa parti i invandring och integration och samma för Miljöpartiet som behåller sin första plats i miljö- och klimatfrågan.

De stora förändringarna jämfört med juni 2021 är att Socialdemokraterna tappar ägandeskapet i frågan om jobb/sysselsättning till Moderaterna och att energipolitiken seglat upp som tionde viktigaste frågan och ersatt jämställdhet, där Socialdemokraterna ansågs ha bäst politik.

Svenskarnas viktigaste fråga, Sjukvården så anses Socialdemokraterna (20%) ha bäst politik följt av Vänsterpartiet (13%) och Moderaterna (11%). Moderaterna som nu tagit över i frågan om jobb och sysselsättning åtnjuter att 22 procent anser att de har bäst politik i frågan, Socialdemokraterna (19%) ligger på en andra plats och Vänsterpartiet (8%) på en tredjeplats – en bra bit ifrån Socialdemokraterna.

Enligt våra studier byggs väljarstödet upp enligt följande: Det börjar med förtroende, har man förtroende för partiföreträdarna blir politiken intressant och värd att titta på. Har man inte förtroende så är det inte troligt att politiken man för fram kommer att genomföras. Litar man inte på partiföreträdarna blir politiken ointressant. Litar man på dem blir politiken värd att titta på. Anser man sedan att politiken är bra så kan man tänka sig att rösta på partiet. Är ett parti starkt i de politiska sakfrågorna kommer det också synas i väljarbarometern.

Se Novus rapport om viktigaste politiska frågan för att se hela rankingen av viktigaste politiska frågan.

I tabellen nedan redovisas partiernas resultat för varje politisk fråga. De frågorna som är redovisade i tabellen är de tio politiska frågor som väljarna anser vara de viktigaste.

		M	L	C	KD	S	V	MP	SD
1	Sjukvården	11 %	3 %	3 %	11 %	20 %	13 %	1 %	8 %
2	Lag och ordning	26 %	2 %	2 %	2 %	14 %	5 %	1 %	19 %
3	Invandring / integration	14 %	2 %	6 %	3 %	13 %	9 %	2 %	28 %
4	Skola och utbildning	13 %	11 %	3 %	3 %	18 %	9 %	1 %	8 %
4	Miljö/Klimat	13 %	2 %	9 %	2 %	8 %	7 %	22 %	7 %
6	Äldreomsorg	9 %	3 %	3 %	11 %	16 %	11 %	1 %	9 %
7	Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	22 %	2 %	5 %	2 %	19 %	9 %	0 %	8 %

8	Pensioner	12 %	2 %	2 %	5 %	17 %	10 %	0 %	10 %
9	Landets ekonomi	27 %	2 %	3 %	2 %	25 %	5 %	0 %	8 %
10	Energipolitik	23 %	3 %	6 %	2 %	11 %	6 %	11 %	7 %

Sakfrågorna i tabellen är sorterade i den ordning som svenska folket prioriterar frågorna. För varje sakfråga framgår det vilket parti som svenska folket tycker har bäst politik i frågan. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön, näst högsta grönt och tredje högsta ljusgrönt. Exempelvis: i den viktigaste politiska frågan, sjukvården, anser det svenska folket att Socialdemokraterna (20%) har den bästa politiken, följt av Vänsterpartiet (13%) och Moderaterna samt Kristdemokraterna (11%).

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström

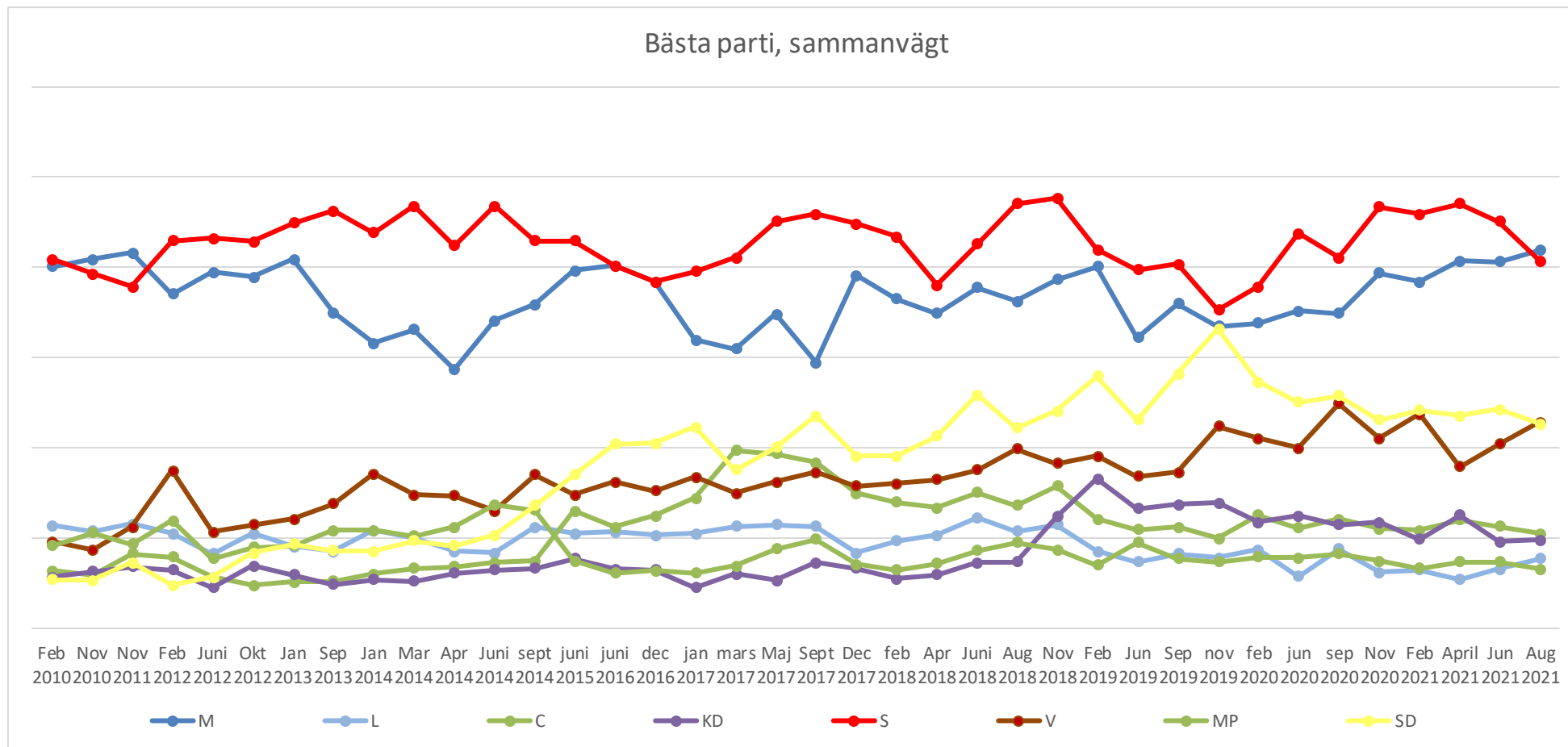
Katarina Hajdu

Epost: torbjorn.sjostrom@novus.se

Epost: katarina.hajdu@novus.se

Tabell 3. Resultat för vilket parti man tycker har bäst politik för samtliga 26 frågor i undersökningen.

Pos Aug 2021	Parti med bäst politik	Pos juni 2021	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	VET EJ
			Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021	Aug 2021
1	Sjukvården	1	11	3	3	11	20	13	1	8	31
2	Lag och ordning	2	26	2	2	2	14	5	1	19	28
3	Invandring\integration	3	14	2	6	3	13	9	2	28	24
4	Skola och utbildning	4	13	11	3	3	18	9	1	8	34
4	Miljö\Klimat	6	13	2	9	2	8	7	22	7	29
6	Äldreomsorg	5	9	3	3	11	16	11	1	9	38
7	Sysselsättning/arbetslösheten	7	22	2	5	2	19	9	0	8	33
8	Pensioner	9	12	2	2	5	17	10	0	10	41
9	Landets ekonomi	8	27	2	3	2	25	5	0	8	28
10	Energipolitik	13	23	3	6	2	11	6	11	7	31
11	Jämställdhet	10	11	4	5	6	18	16	2	7	32
12	Skatter	11	25	3	3	2	19	10	1	8	29
13	Socialförsäkringarna*	12	12	3	2	3	21	13	0	7	38
14	Företagande\näringspolitik	15	32	3	10	1	13	5	1	5	30
15	Boende	14	15	2	3	2	16	16	0	6	40
16	Försvaret	17	23	4	1	3	16	4	1	10	39
17	Infrastrukturpolitik	21	16	2	5	2	14	5	2	6	47
18	Privatiseringar	22	21	3	3	2	13	16	0	5	37
19	Barnomsorg	16	9	2	2	8	19	9	1	6	46
20	Fördelningspolitiken	18	12	3	3	2	14	13	1	7	45
21	Djurrättsfrågor	20	4	1	7	2	5	7	13	5	56
22	Familjepolitik	19	11	3	4	12	19	9	1	7	34
23	Utrikespolitik	24	19	2	3	2	19	4	1	9	42
24	EU\EMU	23	17	5	4	2	16	5	1	11	38
25	Regionalpolitik	26	10	2	6	3	13	6	1	8	50
26	Integritetsfrågor**	25	12	3	2	3	11	6	1	8	54

Tabell 4. Sammanräkning av sakfrågeägandeskap per politiskt parti.

Här är det totala sakfrågeägarskapet summerat per parti. En sammanräkning som vi sett ger en god bild av det totala stödet för ett parti i väljaropinionen. Även om sakfrågeägarskap inte säger allt, har vi över tid sett ett att det tycks finnas ett samband mellan sakfrågeägandeskap och opinionsstödet.